

CYKL | ŚWIAT FILMU

GRUPA WIEKOWA | SP 4-6

PRZEDMIOT | JĘZYK POLSKI

AUTORKI: ELŻBIETA PIOTROWICZ, IZABELA WYPPICH

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA KARTA PRACY

Jak dubbing zmienia odbiór filmu?

Zadanie nr 1

Przyporządkuj poniższe pojęcia i określenia w tabelce:

praca głosem, czytanie, gra aktorska, praca ciałem, wcielanie się w postać, współpraca z innymi aktorami, współpraca z reżyserem, praca w studio, praca w kinie, praca indywidualna, praca grupowa, mikrofon, słuchawki, modulacja głosu, akcent, dopasowanie do ruchu ust, jednostajna praca głosem.

LEKTOR/LEKTORKA	AKTOR/AKTORKA DUBBINGUJĄCA

Zadanie nr 2

Przeczytaj przytoczone fragmenty wywiadu Błażeja Hrapkowicza z Katarzyną Wojsz „Dialogista powinien słuchać” (źródło: <https://www.dwutygodnik.com/artykul/5658-dialogista-powinien-sluchac.html>).

(...)

A wersja z lektorem?

Jest właściwie najprostsza. Nie przepadam za nią, ale piszę dialogi dla lektorów, bo w polskiej telewizji to wciąż najpopularniejsza forma opracowania – ze względu na niskie koszty, a także przyzwyczajenie widzów. Za granicą nasze wersje z lektorami nazywają „głosem z piwnicy” (...).

Powiedzmy trochę więcej o przyczynach, dla których przekład filmowy nie może być wierny.

Każda z form opracowań ma swój warsztat. Dobrze opracowane napisy muszą być zwięzłe, łatwe do przeczytania. Istnieją ograniczenia techniczne – liczba znaków w wierszu, dynamika montażu itd. Moim zadaniem jest przygotowanie napisów, które będą jak najmniej zauważalne dla widza i nie będą nadmiernie męczyć wzroku. W konsekwencji na daną kwestię mam na przykład czas od jednego cięcia do drugiego i ani sekundy dłużej. Tak naprawdę dobre napisy nigdy nie są tłumaczeniem, lecz syntezą.

Która z form opracowań sprawia pani najwięcej przyjemności?

Dubbing, bo jest najbardziej twórczy. I napisy, które zawsze porównuję z układaniem puzzli. Na końcu wersje z lektorem – w branży nazywane „szeptankami” – które traktuję trochę jak finansową konieczność. W naszych realiach dubbingowana jest ograniczona liczba filmów – głównie produkcje dla dzieci i młodzieży, przede wszystkim animacje. Dlatego też nie chciałabym się zajmować wyłącznie dubbingiem, który zresztą jest żmudną, koronkową, czasochłonną robotą. Przynosi jednak ogromną satysfakcję, zwłaszcza jeśli reżyser dubbingu dobierze odpowiednią obsadę i dobrze ją poprowadzi. Gorzej, kiedy ja się napracuję, a na ekranie brzmi to fatalnie, bo zostało byle jak zmontowane i zagrane. Wtedy mam ochotę mordować.

(...) Każdy rodzaj opracowania filmowego opiera się jednak na kompromisie. W wersjach lektorskich nie lubię tego, że jesteśmy pozbawieni znacznej części ścieżki dźwiękowej – nie słyszymy kroków, szeptów, tła. Z kolei napisy jako forma syntetyczna skupiają się tylko na informacjach najistotniejszych, pomijając te poboczne, aby widz miał czas spojrzeć na ekran zanim zmieni się ujęcie. Przecież oglądanie filmu nie może polegać wyłącznie na czytaniu napisów!

Napisz, czego dowiedziałeś się o tworzeniu polskich wersji językowych filmów:

– z dubbingiem:

.....
.....
.....
.....

– z lektorem:

.....
.....
.....
.....

– z napisami:

.....
.....
.....
.....

Zadanie nr 3

Obejrzyj dwie wersje zwiastuna filmu „Mecz o wszystko” – z dubbingiem oraz z oryginalną ścieżką językową (z napisami angielskimi) – i odpowiedz na pytania.

Wersja polska: <https://youtu.be/IMhLzD8g8cl>

Wersja oryginalna: <https://youtu.be/-jzGdKe76bs>

1. Czy głosy polskich aktorów według Ciebie pasują do oryginalnych? Uzasadnij odpowiedź.

.....
.....
.....

2. Wymień różnice między wersją polską i oryginalną?

.....
.....
.....

3. Która wersja była dla Ciebie bardziej interesująca i dlaczego?

.....
.....
.....

Zad. 4.

Wcielcie się w role aktorów dubbingowych. Wyciszcie polski zwiastun i spróbujcie sami podłożyć głos. Podzielcie się na role, zastanówcie się, jak zagrać swoją postać. Zróbcie próby. Gotową inscenizację przedstawicie przed klasą ze zwiastunem w tle.

Tekst z polskiej wersji trailera:

– Aaaach co Ty robisz?! Mówiłem, żebyś kopał śródstopiem.

– Po prostu grajmy. Ty i ja.

- Puchar Touzaniego! Chłopaki, przecież to jest coś dla nas! Wygramy, bracie, jasna sprawa.
- Uff, fajny wózek.
- Będiesz mógł znowu chodzić?
- Już nie zagrasz w piłkę.
- Założymy się?
- Rzuć na główkę. Dobrze, Dylan, dawaj!
- Wybacz, stary.
- Aaa, nie poddawaj się.
- Wynocha! Już!
- Dwadzieścia jeden, dwadzieścia dwa, dwadzieścia trzy. Zwycięzcą zostaje Dylan!
- Złap mnie za rękę. Wrzucę na Insta.
- Hej. Strzelaj już!